C O D I
DEONTOLÒGIC

Col·legi Oficial de
Psicòlegs de Catalunya

TÍTOL PRELIMINAR

Article 1

El codi deontològic de la professió del psicòleg està destinat a servir com a regla de conducta professional en l'exercici de la psicologia en qualsevol de les seves modalitats. El Col·legi Oficial de Psicòlegs de Catalunya valorarà, d'acord amb aquestes normes, l'exercici de la professió dels seus col·legiats.

Article 2

L'activitat del psicòleg es regeix, per damunt de tot, pels principis de convivència i legalitat democràticament establerts a Catalunya i a l'Estat espanyol.

Article 3

El psicòleg tindrà en compte, en l'exercici de la seva professió, les normes implícites i explícites que regeixen l'entorn social on actua, considerant-les com a elements de la situació i valorant les conseqüències que la conformitat o desviació respecte d'elles puguin tenir en la seva activitat professional.

Article 4

El psicòleg rebutjarà tota mena d'impediments o obstacles per a la seva independència professional i per al legítim exercici de la seva professió, dins del marc dels drets i deures que defineix el present codi.

PRINCIPIS GENERALS

Article 5

L'exercici de la psicologia s'ordena cap a una finalitat humana i social que pot expressar-se en objectius tals com el benestar, la salut, la qualitat de vida i la plenitud del desenvolupament de persones i grups en els diferents àmbits de la vida individual i social.

Article 6

La professió del psicòleg es regeix per principis comuns a tota deontologia professional: respecte a la persona, protecció dels drets humans, sentit de la responsabilitat, honestedat, sinceritat amb els clients, prudència en l'ampliació dels instruments i tècniques, competència professional i solidesa de la fonamentació científica de les seves activitats professionals.

Article 7

El psicòleg, per cap raó, no realitzarà ni contribuirà a pràctiques que atemptin contra la llibertat i la integritat física i psíquica de les persones. La intervenció directa o la cooperació en la tortura i els maltractaments, a més d'un delicte, constitueix la més greu violació de l'ética professional.

Article 8

Tot psicòleg ha d'informar, almenys als organismes col·legials, de la violació dels drets humans que arribi a conèixer a través de la seva práctica professional, un cop esgotades totes les possibilitats d'intervenció psicològica per evitar-la.

Article 9

El psicòleg, en la prestació del seu servei, no farà discriminació de les persones i/o grups per raons d'edat, sexe, nacionalitat, classe social, raça, idioma o qualsevol altra diferència.

Article 10

Igualment, respectarà les opcions i els criteris ideològics, morals i religiosos dels seus clients, sens perjudici del seu qüestionament, quan esdevingui necessari, en el decurs de la seva intervenció.

Article 11

El psicòleg serà sumament cautelós, prudent i crític en la seva intervenció professional davant de nocions i termes que fàcilment poden degenerar en etiquetes devaluadores i discriminatòries.

Article 12

El psicòleg no utilitzarà la seva posició en la relació professional com a situació de poder o superioritat en benefici propi o de tercers.

Article 13

El psicòleg no realitzarà mai maniobres de captació dirigides a aconseguir que li siguin confiats casos de determinades persones, ni tampoc procedirà a realitzar actuacions que assegurin pràcticament el seu monopoli profesional en un àrea determinada. Quan treballi en una institució, no aprofitarà la seva situació per derivar casos a la seva pràctica privada.

Article 14

El psicòleg no avalarà ni encobrirà amb la seva titulació la pràctica professional realitzada per persones no titulades. Així mateix, denunciarà els casos d'intrusisme que arribin al seu coneixement.

DE LA COMPETÈNCIA PROFESSIONAL I LA RELACIÓ AMB ALTRES PROFESSIONALS

Article 15

El psicòleg defensarà, independentment del lloc i la

posició que ocupi, la seva independència respecte a l'ús dels seus coneixements i l'aplicació de les tècniques que li són pròpies.

Article 16
És un deure ètic del psicòleg actualitzar la seva formació i els seus coneixements dins l'àmbit de les seves competències.

Article 17
El psicòleg vetllarà pel prestigi, el respecte i l'ús adequat dels termes, instruments i tècniques propis de la professió.

Article 18
Sens perjudici seva crítica científica que estimi oportuna en l'exercici de la seva professió, el psicòleg no desacreditarà col·legues o altres professionals que treballin a partir dels mateixos o altres pressupòsits teòrics i/o metodològics. Parlarà amb respecte de les escoles i d'aquells tipus d'intervenció que gaudeixen de credibilitat científica i professional.

Article 19
Quan els objectius de la pràctica professional del psicòleg conflueixin amb els d'altres professionals, és convenient, i en alguns casos necessària, la col·laboració interdisciplinar, sens perjudici de les competències i els coneixaments de cadascun d'ells.

DE LA INTERVENCIÓ

Article 20
El psicòleg ha de rebutjar de dur a terme la seva intervenció quan existeixin seriosos indicis que la seva participació pot ser mal utilitzada o utilitzada en contra dels legítims interessos de les persones, els grups, les institucions i les comunitats.

Article 21
Dins l'àmbit de les organitzacions, el psicòleg tractarà d'apropar les necessitats d'aquestes amb les de les persones en el seu treball.

Article 22
En fer-se càrrec d'una intervenció sobre persones, grups, institucions i comunitats, el psicòleg els informarà adequadament sobre les característiques essencials de la relació establerta i els objectius que es proposa. En el cas de menors d'edat o legalment incapacitats, en seran informats, a més, els pares o tutors.

Article 23
El psicòleg ha de finalitzar la seva intervenció, i no perllongar-la innecessàriament, bé sigui perquè ha assolit els objectius proposats, o bè perquè li manquen recursos o capacitació per aconseguir-los. En aquest cas informarà desinteresadament de la possibilitat que la intervenció sigui continuada per altres professionals.

Article 24
El psicòleg pot negar-se a acceptar fer simultània la seva intervenció amb la d'un altre professional. En tot cas no interferirà en les intervencions iniciades per altres psicòlegs.

Article 25
Quan una determinada avaluació o intervenció psicològica tingui una estreta relació amb altres àreas disciplinars i competències professionals, el psicòleg tractarà d'assegurar les corresponents connexions, bé per ell mateix, bé indicant i orientant en aquest sentit el seu client.

Article 26
En el cas d'assessorament o realització de campanyes publicitàries comercials, polítiques o similars, el psicòleg vetllarà per la salvaguarda de la veracitat dels continguts i del respecte per la persona i pels grups.

Article 27
El psicòleg tindrà especial cura a no crear ni mantenir falses expectatives que, posteriorment, sigui incapaç de satisfer professionalment.

Article 28
Tampoc no es prestarà a situacions confuses en què el seu paper i funcions siguin equívocs o ambigus.

DE LA INVESTIGACIÓ I LA DOCÈNCIA

Article 29
El psicòleg ha de contribuir, en l'exercici de la seva professió, al progrés de la psicologia, investigant d'acord amb les exigències del seu treball científic i donant-ne a conèixer els resultats

Article 30
La participació en qualsevol investigació haurà de ser autoritzada explícitament per les persones sobre les quals es realitza, o bé pels seus representants

legals, que hauran de ser informats dels possibles efectes de la investigació.

Article 31

Si es tracta d'investigacions per experimentar tècniques o instruments nous, encara no contrastats, s'informarà prèviament els clients. En el cas que el tipus d'experiencia requereixi la conveniència de no informar-los explícitament, el psicòleg no utilitzarà aquestes dades en els seus informes.

Article 32

En el cas d'experimentacions que comportin molèsties o danys passatgers, s'informarà degudament els subjectes i s'assegurarà que la seva participació és totalment voluntària en tot moment.

Article 33

En tot cas, el psicòleg rebutjarà produir a les persones danys permanents, irreversibles o innecessaris per evitar-ne altres de majors.

Article 34

Quan la investigació requereix el recurs a la decepció o a l'engany, el psicòleg s'assegurarà que aquest no produirà perjudicis durables a cap dels subjectes i, en tot cas, els revelarà la natura i la necessitat experimental de l'engany en cloure la sessió o la investigació.

Article 35

En l'experimentació amb animals s'evitarà o reduirà al mínim els sofriments, els danys o les molèsties que no siguin imprescindibles i justificables en atenció a fins de valor científic i humà.

Article 36

El psicòleg, en la práctic professional de la docència, defensarà la llibertat per transmetre els coneixements i les opcions científiques a les quals s'adhereix, argumentant científicament les seves crítiques a les diferents teories i donant a conèixer les fonts en què es basa.

Article 37

El psicòleg, en la seva funció docent, serà el responsable que l'activitat de l'estudiant referida a la investigació, l'avaluació i la intervenció, s'adeqüi als principis continguts en el present codi.

Article 38

En l'exercici de la docència, el psicòleg no coaccionarà ni oferirà beneficis acadèmics per aconseguir que els alumnes participin com a subjectes sobre els quals realitzar investigacions.

DE L'OBTENCIÓ I L'ÚS DE LA INFORMACIÓ

Article 39

La informació que el psicòleg recull en l'exercici de la seva professió està sotmesa a dret i deure de secret professional del qual tan sols està eximit per consentiment exprés del client o per supòsits legals.

Article 40

Qualsevol subjecte d'una exploració o intervenció psicològica sol·licitada per una altra persona o institució té dret a ser informat, ell i/o els seus pares o tutors, de l'exploració i del destinatari de l'informe psicològic resultant.

Article 41

Així mateix, té dret a rebre informació sobre el contingut de l'esmentat informe que no se'n derivi un greu perjudici per al client o per al psicòleg.

Article 42

Les enumeracions o llestes de subjectes avaluats on constin el diagnòstic i dades de l'avaluació que siguin requerides per altres instàncies, a efectes de planificació, obtenció de recursos o altres, hauran de lliurar-se sense el nom ni les dades d'identificació del subjecte, sempre i quan no siguin estrictament necessàries.

Article 43

La informació que el psicòleg adquireix professionalment no ha d'utilitzar-la en benefici propi ni de tercers, ni en perjudici de l'interessat.

Article 44

L'exposició oral, impresa, audiovisual o altres, de casos clínics o il·lustratius amb finalitats didàctiques o de comunicació o divulgació científica, ha de fer-se de forma que no sigui possible la identificació de la persona, grup o institució de què es tracti, excepte en el cas d'un consentiment explícit.

Article 45

Els registres escrits o electrònics de les dades psicològiques, entrevistes i resultats de proves seran conservats, sota la responsabilitat del psicòleg, en condicions que assegurin el secret professional.

DE LA PUBLICITAT

Article 46

La publicitat dels serveis que ofereix el psicòleg serà concisa; especificarà el títol que l'acredita per a l'exercici professional, la seva condició de col·legiat, si s'escau, les àreas de treball o tècniques utilitzades. En cap cas no farà constar els honoraris ni cap mena de garanties o afirmacions sobre la seva vàlua professional, competència o èxits. En tot cas hi haurà una correcta identificació de l'anunciant.

Article 47

Constitueix una transgressió a la deontologia professional atribuir-se una titulació acadèmica que no es posseeix, així com una especialització per a la qual no es té la capacitat corresponent.

Article 48

Quan el psicòleg presti el seu nom, prestigi o imatge amb fins publicitaris, ho farà sense detriment del prestigi de la professió

DELS HONORARIS I LA REMUNERACIÓ

Article 49

El psicòleg s'abstindrà d'acceptar condicions o retribucions econòmiques que signifiquin desvalorització de la professió o competència deslleial.

Article 50

El psicòleg podrà, excepcionalment, prestar serveis gratuïts d'avaluació i d'intervenció a clients que no els puguin pagar i en tinguin manifesta necessitat.

Article 51

En l'exercici lliure de la professió, el psicòleg informarà prèviament el client sobre la quantia del seus honoraris per actes professionals.

Article 52

La percepció i retribució d'honoraris no està sotmesa a l'exit del tractament o a un determinat resultat de l'actuació del psicòleg.

Article 53

El psicòleg, en cap situació, no percebrà ni oferirà cap remuneració relacionada amb la derivació de clients.

GARANTIES PROCESSALS

Article 54

La Comissió Deontològica, creada pel Col·legi Oficial de Psicòlegs de Catalunya, vetllarà per la interpretació i aplicació d'aquest Codi. El Col·legi Oficial de Psicòlegs de Catalunya assegurarà la seva difusió entre tots els professionals i el conjunt d'institucions socials. Procurarà, així mateix, que els principis que aquí s'exposen siguin objecte d'estudi per part de tots els estudiants de Psicologia a les Universitats.

Article 55

Les infraccions de les normes del Codi Deontològic en l'exercici de la professió hauran de ser denunciades davant la comissió Deontològica. L'expedient haurà de tramitar-se sota els principis d'audiència, contradicció i reserva, i es conclourà amb una proposta de resolució de la Comissió. La Junta de Govern, un cop escoltat l'interessat, adoptarà la ressolució procedent, acordant el sobreseïment o la imposició de la sanció disciplinària que estatutàriament correspongui, d'acord amb l'article 61 dels Estatuts Col·legials.

Article 56

El Col·legi Oficial de Psicòlegs de Catalunya garantirà la defensa d'aquells col·legiats que es vegin atacats o amenaçats per l'exercici d'actes professionals legítimament realitzats dins del marc de drets i deures del present codi, i defensarà particularment el secret professional i la dignitat i la independència del psicòleg.

CONSIDERACIÓNS FINALS

Article 57

Quan un psicòleg es vegi en el conflicte de normes adverses, incompatibles, siguin legals o bé d'aquest Codi Deontològic, que entrin en col·lisió en un cas concret, resoldrà segons consciència, i informarà les diferents parts interessades i la Comissió Deontològica Col·legial.

Article 58

El Col·legi Oficial de Psicòlegs de Catalunya tractarà que les normes d'aquest Codi Deontològic passin a formar part de l'ordenament jurídic garantit pels Poders Públics, ja que representan un compromís formal de les institucions col·legials i de la professió davant la societat catalana, en la mesura que la mateixa societat les valori com a essencials per a l'exercici d'una professió de gran significat humà i social.

Edita:
Col·legi Oficial de Psicòlegs de Catalunya

Disseny i Impressió:
Imaginarte.net

Data d'aquesta edició:
maig 2011

Col·legi Oficial de
Psicòlegs de Catalunya

Barcelona

Rocafort, 129
08015 Barcelona
Tel.: 932 478 650
Fax: 932 478 654
A/e: copc.b@copc.cat

Lleida

Acadèmia, 14, 4t
25002 Lleida
Tel.: 973 230 437
Fax: 973 239 033
A/e: copc.ll@copc.cat

Girona

Plaça Marquès de Camps, 17, 4t 2a
17001 Girona
Tel.: 972 222 710
Fax: 972 414 360
A/e: copc.gi@copc.cat

Tarragona

Ramon y Cajal, 11, 1r 2a
43001 Tarragona
Tel.: 977 214 102
Fax: 977 214 107
A/e: copc.t@copc.cat

http:// www.copc.cat